

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 196.

V Ljubljani, v ponedeljek 29. avgusta 1892.

Letnik XX.

POZDRAV

prvemu slovenskemu katoliškemu shodu.

Veseli bela se Ljubljana,
Ko množica je krasna v Tebi zbrana,
Ko Ti poslal slovenski svet
Sinov je svojih evet,
Ki so v ljubezni gorki, mili,
Navdušeni se tu združili.

Z Gorenjskega, kjer gôr orjake
Kipeti gledamo v oblake;
Z Dolenjskega, kjer trte zelenijo,
Gorice solnčne venčajo, krasijo;
Z Notranjskega, z dežele skalovite,
Kjer pod zemljó so čuda skrite;
Možakov trume so vesele
V Ljubljano belo prihitele.
Zeleni Štajer, stari Gorotan
Je danes tukaj zbran.
Z dežele, kjer morjé Jadransko
Valove pôlje na zemljó slovansko;
Od tam, kjer Soča z vodo hladno, jasno
Dežélico zaliva milo, krasno;
Možje so zbrali se sloveči,
Za sveto stvar goreči; —
Slovenije prevrli sini
V zvestobi Bogu, caru, domovini
So vsi edini.

Oj, dobro došli bratje naši pravi,
Bodite v hiši materinski zdravi;
Pozdravljeni v Ljubljani starodavni,
V Ljubljani — majki naši slavni!
V prid veri sveti, naši diki,
Krepósti, vednosti, omiki,
Za splošno bratov blagostanje
Je Vaše delovanje — zborovanje.
In delo tako vredno res
Je blagoslova iz nebes;
Zató nebó obilo
Bo blagoslov na Vas rosilo.
Vi zemljo bote izorali,
In v brazde dobro seme nam vsejali;
Kalí naj seme, naj veselo rase,
Obile naj rodi nam klase!

J. Bilc.

Pred deželnimi zbori.

Vlada je sklicala deželne zборе, prej nego se je pričakovalo. Ker je minolo jedva pet mesecev, kar so deželni zbori zborovali, deželni odbori gradiva še neso pripravili. Tako deželni proračuni še neso sestavljeni in se bodo morali sedaj z največjo hitrostjo sestavljati.

Vlada letos sama najbrž ni mislila še sklicati deželnih zborov, levičarji pa tudi tega neso pričakovali. Nemškimi liberalcem sploh na deželnih zborih ni dosti ležeče, izimši morda na Češkem, kjer se ima še razgovarjati o spravi. V poslednjem zasedanju štajerskega in dolnjeavstrijskega deželnega zbora se je marsikaj sklenilo, kar židovskim liberalcem ni prav ugajalo. Sploh se je pa jasno videlo, da iz deželnih zborov prihaja nekak separatističen duh, ki je nemški liberalni stranki nevaren. Dub, ki veje v graški zbornici, ni nikakor skupen nemškonaroden dub, temveč je specifično štajerski, in se nikakor prav ne ujema z nemškim centralizmom. Štajerski Nemci že sedaj hodijo svoja pota in bi jih še bolj, ko bi se deželnim zborom dovolilo več časa za zborovanje in večji vpliv na politiko. Ker tudi v drugih kronovinah Nemci neso brez separatističnih teženj, je torej lahko umljivo, da liberalni Nemci nič posebno ne želé, naj bi se oziralo na deželne zборе. Glavno glasilo židovskih liberalcev je naravnost pisalo, da se z zborovanjem deželnih zborov še lahko počaka.

Dunajski „Vaterland“ je pa v imenu konservativne stranke zahteval, da se skličejo deželni zbori in jim da več časa za zborovanje. In res so se sklicali, h kratu pa vladni listi zagotavljajo, da se jim v decembru, januariju in februariju odloči daljši čas za zborovanje. To je torej nekaka pridobitev konservativne stranke. Ta pridobitev je tem večja, ker komisija pri deželnem nadsodišču v Pragi še ni pripravila nobenega gradiva. Liberalci so poprej zahtevali, naj se skliče omenjena komisija, da pripravi gradivo za razdelitev okrajev že za prvo zasedanje deželnega zbora. Komisija je imela zopet jedno sejo, potem pa delo odložila lepo do septembra. Deželni zbor se bode sešel, ne da bi vlada imela kaj o češkonemški spravi predložiti.

Vidimo torej, da vlada še vedno neče plesati, kakor jej gode Plener, temveč se še nekaj ozira na konservativce. To more nas vsekako veseliti, kar je vse že kazalo, da pojde grof Taaffe po drni in strmi z levico. Iz nemškoliberalnih listov se pa lahko bere nevolja, da so se deželni zbori sklicali, ne da bi se bila levica kaj vprašala za dovoljenje. Mi Slovenci od deželnozbornskega zborovanja Bog vé kaj ne pričakujemo, ker imajo na Štajerskem, Koroškem in v Istri naši nasprotniki večino, ali veseli nas, da so se deželni zbori sklicali proti volji, zjedinjene leve in se je tako pokazalo, da vlada še vedno Taaffe, ne pa Plener, in da morda še nikakor nismo tako blizu popolnoma nemški vladi, kakor so Nemci mislili ob trinajstletnici Taaffejeve vlade, ko so po svojih glasilih peli slavo ministerskemu predsedniku.

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. avgusta.

Notranje dežele.

Državni zbor snide se takoj, ko delegaciji končata svoje zborovanje. Budgetna debata se bode letos vršila tudi na lanski okrajšani način in je upati, da bode državni proračun rešen že do novega leta.

Deželni zbori. „Vaterlandu“ se ne zdi umestno, da se je deželnim zborom odločil tako kratek čas za zborovanje, tako da vse važnejše stvari pridejo še-le v poznejšem zasedanju na vrsto, če bode sploh še to zasedanje. Dunajska vlada bi bila lahko dosegla, da bi ogerski državni zbor že bil izvolil delegate in bi potem delegaciji mogli zborovati pred deželnimi zbori in bi poslednji potem lahko nepretrgano zborovali. Potem pa „Vaterland“ očita vladi, da deželne načelnike preslabo informuje. Večkrat v deželnih zborih o važnih stvaréh ne vedó povedati, kako o njih misli vlada. Nasledek tega je pa, da se potem vlada izpodtika ob kake malenkosti, ki bi se bile lahko popravile, važni zakoni ne predložé v sankcijo. Tako postopanje je pač nekako ponižanje deželnih zborov. Vsled tega se tudi vse manjše stvari spravijo pred državni zbor, ki je potem z delom preobložen.

Češko. Zagrizeni mestni očetje v Liberci so bili dali v mestnem kopališču napraviti tablo, na kateri je stalo zapisano, da je v kopališču češki govoriti prepovedano. Na višje oblastveno povelje so pa to tablo morali kmalu odstraniti. Govori se pa, da so ne zmené se za višjo odredbo čez malo dni tablo zopet v kopališču obesili. Radovedni smo, kaj bode vlada sedaj storila.

Ogersko. Madjari že iščejo povod, da bi razpustili sedmograško rumunsko izobraževalno društvo. To društvo se ne peča s politikom, temveč dela le za izobraženje naroda. Ker pa mnogo pripomore, da se narod seznaní z rumunskim slovstvom, in tako razširja nezdno zavest, je Madjarom že dolgo trn v peti. Madjarski listi so sedaj jeli razširjati novico, da to društvo pripravlja nekako demonstracijo proti slavnosti stoletnice ogerske države. Iz tega potem seveda izvajajo, da je državi nevarno in se zatorej mora razpustiti.

Vnanje države.

Avstrija in Italija. Stopila je v veljavo znižana carina za italijanska vina, ki se izvažajo v sodih. Kakor znano, je določba, po kateri se mora italijanskim vinom carina znižati, vzeta nepremenjena iz prejšnje trgovske pogodbe. Tedaj, ko se je sklepala ta pogodba, se pa še ni vino prevažalo v posebnih za to narejenih vagonih brez sode. V tak vagon se kar vino nalije in se pelje v drugi kraj. Tako prevažanje pride mnogo ceneje. Italijanska vlada bi rada, da bi se na ta način vpeljanemu vinu tudi dovolila znižana carina, ali avstrijska vlada se pa brani, ker je v pogodbi odločno povedano, da nižja carina velja le za vino, ki se uvažá v sodih.

Srbija. Naprednjaki bodo pri volitvah z vso silo delovali proti novi vladi in bodo v več okrajih celo podpirali radikale. Nekaj se govori celo, da bi se mej naprednjaki in radikaleci sklenil nekak kompromis in bi se potem dva naprednjaka poklicala v novo radikalno ministerstvo, ako pa de sedanja vlada. Kaj gotovega pa menda o tem še ni dogovorjenega. Zveza z naprednjaki bi pa radikalcem mnogo koristila zaradi tega, ker bi dobili več sposobnih mož, katerih je dosedaj radikalcem jako primanjkovalo in so na važna mesta nastavljali ljudi, ki neso bili kos svoji nalogi. Naj se o na-

prednjakih sodi kakor koli, to se pa ne more jim odrekati, da je mej njimi več talentov. Sicer je pa sodba o napredni stranki tudi v Srbiji že sedaj nekoliko drugačna, nego je bila ob odstopu Garašaninovem. Vlada je v velicnih skrbéh. Precej se zbornice ne upa razpustiti, ker novi uradniki še neso dobili toliko veljave, da bi mogli dosti vplivati na volitve. Če se pa skupščina razpusti v novembru in volitve razpišejo na december, se pa s tem krši ustava, ker se skupščina ima sniti dne 13. novembra in zborovati najmanj šest tednov. Kakor vlada odstavlja in prestavlja uradnike, ravno tako dela metropolit z duhovščino. Odstavil je z važnih mest že več radikalnih svečnikov. Vse to zaradi volitev.

Bolgarija in Srbija. Premembo vlade v Srbiji je nekoliko pripisovati ruskemu vplivu. Ruska vlada ni bila zadovoljna z radikaleci, ki so bili odstranili iz Srbije razne bolgarske rovarje. Liberalna vlada bode manj gledala na Bolgarijo nasprotno elemente, ki se bodo ložje plazili ob bolgarski meji. Da nova vlada ne bode naklonjena Bolgarom, razvideti je iz njenega glasila „Srbije“, ki grdo napada Bolgarijo in jo nazivlje gnijoč mrlje ter ji očita, da si je sama izkopala grob z nehvaležnostjo Rusiji. Za to zabavljanje se bodo pač v Sofiji malo zmenili, saj razstava v Plovdivu najbolje dokazuje, da se Bolgarija lepo razvija in je že prekosila v marsikakem oziru Srbijo, če tudi je v neprimerno neugodnejših odnosih. Vedeli bodo pa pač v Sofiji, od katere strani sedaj preti nevarnost, in bodo dobro zabranili srbsko-bolgarsko mejo, da razni puntarski elementi ne bodo mogli vdreti v deželo.

Francija. V Franciji je dovoljeno, da kak poslanec ali senator glasuje ne le zase, ampak tudi za kakega svojega tovariša, ki ni prisoten. Seveda ga je poslednji za to moral pooblastiti. Pavel Deroulède je pa v nekem generalnem svetu sprožil misel, naj bi se zakon tako premenil, da bi vsak narodni zastopnik smel le zase glasovati, kakor vsak volilec le zase voli. Generalni svet je jednoglasno vsprejel resolucijo v tem zmislu.

Anglija. Po angleški ustavi morajo se ministri dati na novo voliti v parlament, ko so imenovani. Novi liberalni ministri so že vsi na novo izvoljeni. Hud boj je bil jedino v New-Castlu, kjer je kandidoval minister za Irsko, Morley. Vladni nasprotniki so bili delavce nahnjskali proti njemu. Opozicijski kandidat je celo obetal rudarskim delavcem osemurni delavnik, če njega volijo. Morley je pa v zvezi vsem hudim nasprotnim agitacijam voljen, če tudi le z majhno večino.

Španjsko. V več mestih so bili zopet nemiri. Prebivalstvo se upira plačevanju raznih davščin. V dotične kraje odposlali so se vojaki. Republikanski agitatorji narod odgovarjajo, da naj ne plačuje davkov. Mislijo si, da pride do državnega prevrata, ako državo spravijo v velike finančne zadrege.

Maroko. Mej maročanskimi cesarskimi vojniki se je pokazala neka kužna bolezen, najbrž kolera. Veliko vojakov je že pomrlo. Vladne čete pa tudi ropajo in požigajo po deželi ter ljudi koljejo in mesarijo. Govori se, da so vojaki že več ljudij živih sežgali. Zejeti bi pač bilo, da bi civilizovana Evropa naredila konec takim zverstvom.

Tonking. Generalni guverner indokitajski de Lanessan je v časopisu „Jour“ pojasnil, da razmere v Tonkingu neso tako slabe, kakor se govori. Razen v nekaterih gorjanskih krajih je lani od oktobra sém popolnoma mir. Sedaj ko je pomirila vlada prebivalstvo v rodovitnih ravninah, koder biva do deset milijonov ljudi, bode delala red po gorah. Po teh gorah se pa že stoletja klatijo tihotapci, roparji in tatje, katerim pa ni lahko priti do živoga.

(Dalje v prilogi.)

LISTEK.

Čičonov zvon.

Priobčil H. Majar.
(Konec.)

7. Zvoní.

Med tem pogovorom je Mara raztrobila, da se je vrnil don Čičon. Daleč ji ni bilo treba hoditi: dvema povedati, in hipoma jih je vedelo dvajset. Pravila je, da je Atanazij k sebi poklical Čičona, da so padale trde besede, in kako si je oče prizadeval, da bi opametil trdovratneža. Tudi se je nji za malo zdelo, da ga je oče vodil v župnikovo sobo, ker ne vé, kakošen malopridnež je ta Čičon.

Kako pa so gledali ljudje, ko so videli, da oče Atanazij hodi s Čičonom, odpadnikom, brezbožnežem! Da se prijateljski pomenkujeta, da gresta oba v isto hišo! Nekateri so si takoj predručili mnenje. Čičon ni pogledal ne na desno, ne na levo. Prišedši na dvorišče, pokaže zvon. Z dvema možakoma ga Čičon obesi na prednik. Potrkava.

„Ha, to je glas!“

Trka močnejše.

„Slišali ga bode šest ur daleč.“

Atanazij hvali broneno blago.

Ljudje so se povpraševali, kaj je to? od kod ta glas?

Ne traja dolgo, in dvorišče je polno radovednih, in kako so se čudili!

Atanazij izpregovori ljudem:

„Vidite, zvon je prišel, ali bolje rečeno, don Čičon ga je prinesel. Lep zvon, vi še vedeli niste zanj in za takega dobrotnika. Bog mu povrni!“

„Živel, don Čičon!“ kličejo navzoči.

„Preblizu je zemlje“, nadaljuje P. Atanazij; „dajte, da ga vzdignemo, da bolje slišimo njegov glas. Postavite močne kole.“

Vsi se jamejo gibati kakor mravljinici: ta vleče, ta vzdiga, ta nosi — v kratkem visi zvon. Ovijo mu tolk s predivom, to pa s krpo, ter poskušajo zvoniti: k maši, k pridigi, k večernicam, mrtvim, hudemu vremenu, ognju, pogrebu — vse izvrstno. Atanazij se zahvaljuje vsem, ki so kaj pripomogli: dobrim dečkom, vrlim dekletom, ki so nosile pesek in apno, nato mladeničem in moškim in ženskam, vsem, ki so se trudili za dobre dela, župniku, ki je imel toliko truda, in Čičonu, ki je sam preskrbel lep zvon. Radi so poslušali take besede; opazil si, kako so bili ponosni, ki so kaj vidnega storili; razhajali so se zadovoljni in veseli.

Danes popoldne ima dospeti gospod župnik don

Peregrin, in njegov prihod ima naznanjati novi zvon. Hodili so na gréše pogledovat, če že gre. Ob štirih zakričé:

„Zdaj gre!“

Sliši se strelba, zdaj druga, zdaj tretja. Župnik to sliši, pa si misli: škoda denarja, potrata smodnika. Nabiramo še za zvon, ti pa že razmetavajo. Zdaj sliši tudi zvonjenje. Ne more verjeti, da bi bil zvon. Nastavlja ušesa, posluškuje; gleda v zvonik, vidi ga praznega; in čim bližje prihaja, tem razločnejše sliši zvon. Krene izza ovinka; pred seboj ima vas in vaščane; gredó mu naproti s p. Atanazijem in Čičonom.

„Odkod pa imate zvon? Zvonovi ne rastejo v zemlji.“

„Imamo ga iz tovarne.“

„Mi nimamo denarja, in kolikor ga je, to je malo.“

„Mati Božja nam je pomagala in pa dobri ljudje. . . . Daadanes se ne godé taki čudeži; nismo ljudje za to.“

„Pa more koga navdati s tako mislijo,“ odgovarja p. Atanazij. „Don Čičon ga je pripeljal iz Neapolja.“

„Don Čičon? Je li to mogoče? Ali je pa tudi plačan?“

Vlada pa vse strani dela čista, da boče potem tudi na vse strani mogla poslati vojakov, ker dosedaj v teh neobdelanih krajih ni bilo mogoče.

Izvirni dopisi.

Iz Podjunske doline na Koroškem, 25. avgusta.
(Glas slovenskega nasprotnika v.) Časi „kislj ku-mar“ in huda vročina minulih pasijh duij je zelo vplivala na, posebno v slovenskih stvaréh, prerahlo-čutna živca naših nasprotnikov. Najboljši dokazi temu so takozvani nemško-liberalni listi, kojih pre-dali se sedaj polnijo malone s samimi zabavljicami in napadi na Slovence in Slovane sploh. Ne le do-mači listi so polni takšnih izrodkov hvalisane nem-ške kulture, marveč tudi po večjih tujih listih, n. pr. v „Deutsche Zeitung“, „Nene Fr. Presse“, „Tagespost“ itd. se baš sedaj jako mnogo pisari zoper težnje koroških Slovencev.

Zvonec med liberalnimi listi nosi pa š. vedno naša ljuba „Beljaška Urša“, v katero se stekajo prav vse iberalne smeti koroške. V štev. 78. z dne 18. t. m. prinesel je omenjeni list do'g uvođen člank, v katerem na dolgo in široko dokazuje — da je slovenščini na Koroškem že od klenkalol!

Povod tega članka je dala trinajstletnica vlade Taaffejeve in sloviti slova v ospev, kojega je zapela „die mit allen Salben geschmierte, Neue Fr. Presse“) našemu ministerskemu predsedniku.

Beljaška „D. allg. Ztg.“ se raduje, da sloven-stvo na Koroškem zadnjih 13. let ni prospevalo, „vkljub temu, da ga je gojila Taaffejeva vlada“ (... „dass selbst die uneingeschränktste Protection des Slaventhumes spurlos an unserem Heimatlande vorübergezogen ist...“).

No, kakšna je bila ta „protekcija“ koroških Slovencev od strani „spravnega ministerstva“, je pač čitateljem slovenskih listov do' dobro znano. Za to, da je jedna slovenska občina dosegla to, kar zahteva najprostejša človeška pamet in kar nam jamčijo po svetlem cesarju potrjeni zakoni, moralo se je maledovati in prosjati celih trinajst let! V drugih občinah pa je ostalo na stotine opravičenih in postavnih prosenj, prizivov itd. — bob ob steno, dasiravno je po besedah beljaškega molovla sijalo nad koroškimi Slovenci solnce neomejene vladne milosti!!

Omenjeni list „dokazuje“ s številskimi zaduje deželnozborske volitve „die gründliche Niederlage des politischen Pfaffenthums in Kärnten“, narača v to tudi, da se šent-jakobski nemčurji (z učitelji na čelu!) potegujejo za nemško šolo, da so nemčurji zmagali pri občinski volitvi v St. Janžu v Rožni dolini, „die beispellose Niederlage der Hetzslavenen in Fattengupf“, občinsko volitev na Ziljski Bistrici itd. H koncu premleva zopet znani dogodek Pod-kloštrm, kojega nazivlja „der slavische Rubikon“, in zaključuje svoje besed čenje z radostnim, zmago-vitim vsklikom: „das Deutschthum nimmt seinem

*) Glej: D. allg. Ztg.

„Ce naročim, tudi plačam,“ odvrne don Čičon.
„No, don Čičon, lepo ste me varali. Prej nič, a zdaj naenkrat toliko darilo!“

V takih pogovorih pridejo do zvonika. Don Peregrin je pasel oči na zvonu, tako lepem, kakor si ga želeli ni mogel v alu ga negrenehoma. Don Čičon je bil srečen; zvon hvaliti ali pa njega, to mu je bilo eno.

Gospod župnik dene: „Veliki kamen se nam je odvalil od sra. Lepšega pozdrava in veselja mi niste mogli pripraviti. Bog poživi vse naše vile župljane!“

Stoterni živio! se razlega okolu zvonu, župnik pa gre s palom na dom.

Drugi dan je bil praznik Vseh svetnikov. Bila je tudi primerna gostoba. Don Čičon je zavzemal častno mesto, med don Peregrinom in P. Atanazi-jem. Okolu so poseli velikiški vaski. Družba je bila vesela, živahna. Ni manjkalo zbravil don Čičonu in njegovemu zvonu.

Vaška pevica pripoveduje, da je bil don Čičon res mož-beseda takrat, kako je bilo pozneje, tega nečemo preiskovati, ker smo hoteli don Čičona le za-sledovati od starega do novega zvona. Toliko je go-tovo, da so v Oranžiji zvenili z don Čičonovim zvo-nom, ter zvoné še dandanašnji.

Siege lauff selbst durch die gottverlassenen Winkel des Völkermärker Bezirkes“!!!

Tako bega „D. allg. Ztg.“ svoje čitatelje in dela „nepriustransko“ in „naspredujaško“ — „javno mnenje“.

Tako se piše na prvi strani in se pozvanja slovensčini k pogrebu, češ: srečno smo se ... „bindsarjev“ odkrivali. — Na tretji strani iste šte-vilke pa se najde ponatis nekega dopisa v dunajski „Deutsche Ztg.“ iz Podjunske doline. Ta dopis je ponatisnilo razven „Beljaška Urša“ še več drugih liberalnih listov. Ali s tem dopisom napisali so si „Deutsche Ztg.“, kakor drugi listi, ki so ga ponatis-nili zgovoren „testimonium paupertatis!“ Res, težko je toliko perfidnosti a ob jednom skrajne brezumnosti združiti v kratek dopis, kakor je brati v označenem dopisu. Pač malo ozira imajo na svoje p. t. bralce gg. liberalni, napredni in prosvitljeni uredniki, da jim za dušno hrano ponujajo take zmesi!

Ujedajo se pa naši nasprotniki nad tem, kako se imajo popolniti izpraznjeni mesti župnika v Sent-Lipšu in prošta v Doberlivesi češ: „nemštvo“ v Pod-junski dolini je sedaj v veliki nevarnosti in mu treba nujne pomoči! Od merodajne strani se ni sicer še ničesar ukrenjilo, a nasprotni listi rogovilijo že na vse pretege zoper moža, ki bi utegnila priti na oni mesti. Posebno se zaganjajo v čast gosp. slovenskega pridigarja v Celovcu Fr. Mihi-a in „den fanatischen nationalen Pfarrer“ V. Šumaha v Smihelu, dasi zadnji, kakor zvemo, za nobeno mesto niti prosil ni! Posebno so zapisani v črne bukve gg.: Servicelj, Muden, Gabron, Boštijančič, Ledvinko, Štibere(!), katere kar po vrsti obirajo kot nasprot-nike „ubogega nemštva“ v Podjunski dolini. Kakor rečeno, pišejo tako badasto in brezmiselno, da so s svojim neslanim pisarenjem povzročili med sloven-skimi rodoljubi mnogo smeha. H koncu svojega do-pisa zahteva „Deutsche Ztg.“ in za njo sevé tudi drugi listi, naj se za prošta v Doberlivesi imenuje č. g. župnik v Črni Fr. Centrih!! Druzega nič?

V zadnji številki bavijo se tudi celovške „Freie Stimmen“ obširno z doberloveško proštijo, češ: da je ta postaja politično važna; zato pozivljajo vlado, naj izvoli za prošta „pravega moža“!!

Nemštvo je v Podjunski dolini v nevarnosti! Radosti so poskakovali podjunski Nemci(?) ko je od njih jemal slovo č. g. A. Gabron, radovaje se, da sedaj napočijo za nje zlati časi. Sedaj pa vidijo, po prihodu dveh novih župnikov nemštvo zopet v nevarnosti in zato kriče na vsa usta!

Po naših mislih mora stati „nemštvo“ v Pod-junski dolini pač na slabih nogah, da mu jih izpad-bijeta dva župnika!!

V ostalem je namen podlemu pisarenju na-sprotnih listov vedno stari: „calumniare audacter...“ S svojim krikom hočejo vplivati na merodajne faktorje in na cerkvena mesta spraviti „prave“ ljudi! „Man kennt die Absicht...“ Na tak način hoče nem-čurski šovinizem imeti prvo besedo celo že pri od-dajanju duhovniških služeb. Treba le še, da se osnuje kak „ordinarijat“, obstoječ iz gg.: Ottitsch, Lackner, Kirschner, Ghon, dr. Luggin, itd., kateremu bodi na čelu g. Dobernik, in ta potem oddaja naj službe slovenskim duhovnikom! —a—

Iz Celovca, dne 28. avgusta. (Društvo ved-nega češčenja presv. Rešnjega Telesa za krško škofijo) je imelo svoj 14. letni občni zbor v dyorani rokodelske hiše v Celovcu dne 26. avg. Ob jednom otvorila se je štirinajsta izložba cerkve-nih oblačil, ki jih napravljajo gospé omenjenega društva.

O društvenem delovanju v minulemu letu, od 4. septembra 1891. leta do 26. avgusta 1892. leta poročal je velezaslužni društveni predstojnik veleč. g. prof. dr. Alojzij Cigoj O. S. B. Skrbno sestav-ljenemu poročilu g. predstojnika povzamemo na-slednje: Društvo se je ustanovilo po prizadevanju nekaterih odličnih celovških gospá dne 15. sept. 1878. l. in šteje sedaj nad 7000 udov, ki marljivo spolnujejo društvene dolžnosti s tem, da se udeležu-ob določenih dneh molitvenih ur pred presv. Rešnjim Telesom in po svojih močeh pomagajo, da se do-stojno okrasé hrami božji s cerkvenimi oblačili.

Že premnogo ubožnejših cerkva se je po tem društvu oskrbelo z dostojnimi paramenti, ki so se jim razdelili večinoma brezplačno, deloma proti nizki odškodnini. Največ zaslug v tem oziru gre gospem osrednjega odbora, ki se brezplačno trudijo, da oskrbe razna cerkvena oblačila.

V minulemu letu pristopilo je k društvu okrog 600 novih članov v šestih novih podružnicah. 41 cerkva se je obdarilo s cerkvenimi oblačili; 36 je le-ta dobilo čisto brezplačno, 5 proti primernemu pla-čilu.

Doneski udov so znašali 1621 gld. 65 kr.; za oblačila se je dobilo 2438 gld. 84 kr. Vseh dohod-kov je bilo 4061 gld. 48 kr., stroškov pa 4399 gld. 28 kr., tako da je bilo primanjkljaja 337 gld. 80 kr.

Ko je č. gospod predstojnik končal svoje poro-čilo, spregovorili so mi. gospod knezoškof dr. Jos. Kahn. Govorili so o dvojnem namenu društva, namreč: častiti presveto Rešnje Telo in oskrbeti uboge cerkve s cerkvenimi oblačili. Zahvalili so se tudi društvenemu predstojništvu za njegov trud in gg. duhovnikom, ki pospešujejo društvene namene in vodijo podružnice. H koncu so navzočim podelili svoj višepastirski blagoslov.

Shda se je udeležlo precejšnje število kršča-dskih gospá in mnogo g. duhovnikov.

Razstava cerkvenih oblačil, ki ostane odprta več dni, je jako lepa, ker so vsa izložena oblačila na-rejena okusno in strogo po cerkvenih predpisih.

Omeniti moramo tu i velikih zaslug gospoda predstojnika, prof. o. dr. Al. Cigoja O. S. B., pod kojega spretnim in skrbnim vodstvom društvo vidno napreduje. Njemu se imamo zahvaliti, da društvo od lani izdaja i slovenska izvestja ter se tako ozira tudi na slovensko prebivalstvo Koroške. Slava mu!

Iz Zagreba, 23. avgusta. (Konec.) Poslanec Jo-vanović, član samostalne srbske stranke, to je one stranke, ki ni zadovoljna z današnjo vlado, češ, da premalo skrbi za Srbe, tudi ni zadovoljen z adreso večine, a še manje z ono stranke prava. Le-ta po-slanec zahteva kar naravnost od Hrvатов, da se imenujejo Srbe in da postanejo pravoslavni. Kaj ta-kega se še ni čulo v hrvatskem saboru, da bi se ime hrvatsko tako malo cenilo in vera katoliška tako prezrla.

Čudno se nam zdi, da se od mnogobrojnih poslancev-duhovnikov iz vladnega tabora ni oglasil nobeden proti temu napadu. Tem ostrejš mu je odvrazil vrli karlovački poslanec dr. Banjavčić v svo-jem lepem govoru, v katerem je z zgodovinskimi dokazi razjasnil, da se na Hrvatskem pred 100 leti (mi bi trdili še celo pred 50 leti) ni nikjer anelo za srbsko ime, nago da se je vse prebivalstvo svalo le hrvatsko. Le fanatizem duhovenstva pravoslav-nega je razširil v narodu to ime, a v novejšem času je ta razdor prav v korist našim nasprotnikom. Pravoslavno prebivalstvo vživa vse slobode v ver-skem in narodnostnem pogledu ter nima nobenega povoda, da se od ostalega prebivalstva deli tudi po imenu; to nas le slabi, a neprijatelj ima koristi od tega.

Zakaj so ravno srbski poslanci v vladnem taboru? Zakaj pa podpirajo vsi oni sistem, če škodi nam vsem skupaj? To je najboljši dokaz, da so oni tudi proti hrvatskemu. Vendar pa na ta način ne škodijo same hrvatskemu, nego tudi sebi, kajti oni pomagajo plesti bič, ki ni namenjen samo Hrvatom, nego tudi njim. Sploh pa ne more nobeden vreden sin te domovine priznati prebivalcem te kraljevine drugega imena razven hrvatskega, če tudi so po veri raz-deljeni. Na Hrvatskem je samo ena politična na-rodnost, in ta je hrvatska. V tem imenu moramo se boriti za naše pravice, katere bomo tudi v slogi izvajali. Govornik je odnošaje med Hrvati in tako-zvano srbsko stranko dobro razjasnil ter se njegovo stališče mora odobravati; besede banove pa, da je stranka prava intolerantna nasproti Srbom, moglo bi se obrniti samo na one pisarje po časopisih, ki na nedostojen način grdiijo pravoslavne, ali ravno tako morajo se obsojati tudi oni pravoslavni, ki zopet v svojih listih napadajo vse, kar je hrvatskega in katoliškega. Ni tedaj le stranka prava intole-rantna, ko bi se jej to splah moglo reči, nogo v mnogo večji meri takozvana srbska stranka, naj si bode že vladna ali opozicijska.

Govora Frankov in Banjavčićev se deloma po-polnujeta; Frank brani Hrvatsko v gmotnih inte-resih, Banjavčić pa v narodnostnem. Oba pa sta navdahnjena domolubnim duhom ter daleč prese-gata vse govore vladnih govornikov, ki so seveda vsi mlačni, in drugačni tudi ne moreje biti, ker ne sa-govarjajo vzvišenih idej.

Od interpelacij, katere je stavila v tem sa-se-danju opozicija, ste posebno važni dve Barčičevi. V

prve vpraša omenjeni poslanec, kako je to, da mesto Reka ne pošilja svojih dveh poslancev na hrvatski sabor. Po pogodbi od leta 1868 je Reka na to vezana, pa vendar do zdaj ni še nobenkrat bilo teh poslancev na hrvatskem saboru. Kaj takega se ne dogaja v nobeni ustavni državi, da bi kakšna občina tako samovoljno kršila ustavo, kakor se to godi na Reki.

V interpelaciji pozivlja tedaj poslanec Barčič visoko vlado, da čuva ugled ustave in da prisili reške oblasti, da vrše postave, kakor vse druge občine na Hrvatskem. Čuden je zares položaj, v katerem je naša vlada nasproti mestu Reki.

V drugi interpelaciji pa je vprašal poslanec Barčič, kako more ban opravičiti svoje ravnanje povodom svečanostij, ki so se vršile v Budimpešti v praznino dvestoletnice kronanja, ko je dovolil, da je Hrvate vodil v deputaciji ogerski ministerski predsednik vkupe z Madjari, da je le ta pozdravil kralja le v madjarskem jeziku, in vendar je po ustavi narod hrvatski politično samostalen narod s posebnim teritorijem in po ustavi je na tem zemljišču pravovrljen le hrvatski jezik. Nam se zdi, da boče poslanec Barčič na oboje interpelaciji zastoj čakal na odgovor, kajti na taka vprašanja se pri nas po navadi ne odgovarja.

Družbe sv. Cirila in Metoda redna VII. velika skupščina

dané 28. julija 1892 v Postojni.

(Konec.)

IX. Ker je bilo skupščinarjem in gostom potreba že telesnega krepčila, zbralo se jih je do 300 v lepo okrašenem vrtnem salonu Vičičeve gostilne k slavniostnemu banketu. Ostali udeležniki morali so si radi premajhnega prostora iskati obeda po drugih trških gostilnah, kjer so bili prav dobro postreženi, osobito če se pomisli, da je dospelo veliko več udeležnikov, kakor se je sploh pričakovalo. Glavnemu vhodu nasproti v sredi salona pod sliko Nj. Veličanstva presvetlega cesarja sedeli so predsednik L. Svetec, na desni c. kr. okrajni glavar postojnski visokorodni marki pl. Gozani, kateri je počastil banket z dvojico svojih uradnikov, na levi pa postojnski župan in podružnični prvomestnik Miroslav Vičič. — Prvi izpregovori predsednik L. Svetec po priliki tako:

Dovolite, častita gospóda, da napijem prvo zdravico Njemu, ki je mogočni čuvaj državne ga reda, podpornik in pospešitelj vsega napredka v državi; Njemu, ki nam je podelil ustavo in z njo pravice in svoboščine, katere nam tudi dovoljujejo, da se svobodno družimo in shajamo ter da smo si mogli osnovati prekoristno našo družbo sv. Cirila in Metoda; Njemu, kateremu je bil slovenski narod vsikdar zvesto udan ter tudi zdaj s trdnim zaupanjem pričakuje, da se dopolnijo in vresničijo vse po ustavi zagotovljene pravice: Našemu presvetlemu cesarju, ki ga Bog ohrani, Bog živi! (Trikratni burni živioklici. Vse vsitane raz sedeže, godba igra cesarsko himno, mnogi ymes pojo. S Soviča sem pa se čuje pokanje topičev, oznanjujoč po širni Pivki, da je danes v Postojni zbrana lojalna družba, zvesto udana svojemu cesarju.)

Družbini blagajnik, deželni odbornik dr. Josip Vošnjak se zahvaljuje visokorodnemu gospodu c. kr. okrajnemu glavarju marki Gozani-ju za današnji obisk, ki je skupščinarje tako prijetno iznenadil, kajti dozdej jim taka čast še ni došla, povdarja, da uprav ta gospod vsled svoje nepristranosti in pravicoljubnosti uživa vsestransko zaupanje, in takemu uzornemu uradniku velja njegova zdravica. Skupščinarji so temu pozdravu živahno pritrjevali. Marki pl. Gozani se na to v izbranih besedah zahvali skupščinarjem v prvi vrsti za lojalno manifestacijo Nj. Veličanstvu presvetlemu cesarju, v drugi vrsti pa za napitnico njegovi osebi, katero hvaležno sprejme kot lep znak prijaznosti. Jednaka čutila dajo tudi njemu povod, da dvigne svojo čašo na čast in v prospeh vsikdar lojalne družbe svetega Cirila in Metoda. — Vsestransko živahno odobravanje.

Vodstveni član, deželni poslanec Ivan Hribar slavi v daljšem govoru prepoved slovenskega meščanstva, katerega smo pred leti neradi pogrešali v narodnem boji. Sedaj pa se bori za narodove svetinje poleg oratarja in duhovnika tudi slovenski meščan in tržan. Zlasti Postojna je dokazala danes, da se gledé slovenske zavednosti in požrtvovalnosti

sme meriti z vsakim mestom, a slovenskim trgom koraka na čelu. Zategadelj velja njegova napitnica slovenski Postojni in njenemu županu Miroslavu Vičiču.

To zdravico in krepko zahvalo župana Vičiča ter njega napitnico vsej družbi so skupščinarji vspregeli z velikim navdušenjem; na to pa predsednik Svetec sklene oficijalni del.

Bilo je še več drugih napitnic, ki pa niso spadale v področje naše družbe, torej nam o njih ni govoriti.

Tajnik prečita došle telegrame:

Budapešta: V duhu pri Vas prosim Boga, blagoslovi naj delo in trud prepotrebne naše šolske družbe, da bi mogla donášati tudi v bodoče prav mnogo koristi milemu našemu narodu slovenskemu. Sava vrli družbi, nje uzornemu vodstvu in vsem zbranim zborovalcem! Živeli zastopniki koroških podružnic! Slava neustrašljivemu prvoboritelju za narodna prava žopniku Gregorju Einspielerju! Živela svoboda! Ne udajmo se! Vekoslav Legat.

Kamenik: Srčni na zdar in slava kličejo zvesti udje iz Kamenika:

Didiča Janeza, Mici Koželj, Josip Sadnikar.

Tržič: Iskreni pozdrav zastopnikom prvi trdnjavi slovenski; živeli! Bralno društvo.

Ljubljana: Zbranim rodoljubom, požrtvovalnim zastopnikom in vsem udeležencem prepotrebne družbe kliče: Slava in živeli!

Pevsko društvo „Ljubljana“.

Kranj: Zbranim braniteljem slovenske dece gromoviti: „Živio!“ Učiteljsko društvo.

Tržič: Slava udeležnikom skupščine Ciril-Methodove; naj bi našlo prekoristno društvo mnogo prijateljev, darovateljev. Živela vse večja ljubav do zapuščene dece slovenske!

Ivan Cotelj in Leopold Ahačič.

Vrhnika: Osobno zadržane kličejo vrlému društvu: Število zvestih hčer in sinov majke Slave množi se od dné do dné; tujec ne vzemi nam več ni za ped zemlje! Vrhniške učiteljice.

Nova Gradiska: V duhu pri Vas, kličem iz daljne Slavonije: „Slava!“ J. C. Juvanič.

Ribnica: Vsem zbranim častilecem: „Slava!“ Podružnica Ribnica.

Lvov: Bog živi in blagoslovi prekoristno družbo sv. Cirila in Metoda; presrčni pozdrav in iskreni živio celej skupščini! Oroslav.

Poleg tega je prišlo z letuimi poročili od mnogih podružnic iskrenih pozdravov in srčnih voščil za razvoj slovenskega šolstva.

Pri točni postrežbi vladalo je pravo prijateljsko občevarje, godba in petje sta netila srčno navdušenost, ki se je tudi dejanjsko pokazala v tem, da so domorodne gospice razpečale mej gosti mnogo izvodov VII. družbine knjižice: Junaki II. snopič.

Le prehitro je prišel čas, da je bilo treba odriniti v svetovnoznano postojnsko jamo, vabljivo osobito za tiste, ki je še sploh niso obiskali ali pa vsaj že dolgo ne. Slavni jamski komité je bil tako velikodušen, da je za ta dan dovolil stranskim in domačim brezplačni vstop. Skupščinarji se podajo z godbo, pevskim zborom in gasilnim društvom proti jami, pred katero pa so vrle gospice v narodni noši sprejemale prostovoljnih darov za našo šolsko družbo in res dobile zanjo čez poldrugo stotino. Ustopivšim v jamo in pridšim do „velikega doma“ kak čaroben prizor se pokaže strmečim skupščinarjem! Istotako v „veliki plesni dvorani“ in na „Kalvariji“. Na jednom kraju v višavi iznenadil je gledalce velik transparent z inicijali Njegovega Veličanstva v dokaz, da se zvesti Slovenec ob vsaki primerni priliki spominja svojega dobrotljivega vladarja. Jama je bila v vseh svojih oddelkih najkrasnejše razsvetljena. Človeku, opazujočemu v svitu električne luči in brezbrojnih sveč ta podzemeljska čuda, nehoté pridejo na misel pravljice iz „Tisoč in ena noč“. A ko tu v širnih prostorih začuje prijetno godbo in mile slovenske pesmi, začne se, da ni v začaranih gradovih, nego na pristni zemlji slovenski, katero je božja vsemogočnost odličila s takimi čarnimi čudesi.

Dasi obhod po jami traja nad dve uri, vendar se ga obiskalec ne naveliča, kajti njegovo oko zapored vglada kaj novega, kar je tu v svoji bajnosti vstvarila narava.

Ko so se skupščinarji vrnili na beli dan, zbrala se jih je večina zopet na Vičičevem vrtu, kjer se je mej godbo in petjem govorila še marsikatera beseda v korist naši družbi. Kmalu se je približal

čas, da se je moralo to dično društvo raziti na razne kraje svoje slovenske domovine. Najprej so odrinili Primorei, po 8. uri pa Ljubljano proti kolo-dvoru. Vsi prej naštetí odseki z godbo dali so jim ponosno spremstvo. Se prisrčni in bratski pozdravi na desno in levo — in vlak za vlakom odpelje mej „živio“ in „slava“ kliči in sviranjem „Naprej zastava Slave!“ skupščinarje proti jugu in severju.

Res veličastna je bila ta skupščina; daleč je prekosila svoje prednice, živ in ginljiv dokaz, da vedno globlje prodira prepričanje o potrebi te prevažne družbe, dok ne dosežemo po Slovenskem tistega šolstva, ki nam pristuje bo božjih in državnih zakonih. — Udeleženci pa, ki so se razkropili zopet na vse končine naše krasne domovine, bodo jej naj tudi zanašreji zvesti podporniki in neomahljivi širitelji slovenske ideje.

Prvi slovenski katoliški shod v Ljubljani.

Vspored:

Jutri v torek dné 30. avgusta.

I. Slovesna pontifikalna sv. maša ob 8. uri zjutraj v stolni cerkvi.

II. Posvetovanja v odsekih.

I. Odsek: Šola.

od 9. do 11. ure in od 2. do 1/4. ure popoldne v dvorani „Rokodelskega doma“, Poljske ulice št. 10, I. nadstropje.

Referenta: Dr. Josip Lesar, prof. bogoslovja; Anton Kržič, c. kr. profesor.

- Ljudska šola in učiteljišče;
- srednje in visoke šole, šolska in dijaška društva;
- volitev poročevalca za slovesni shod.

2. Odsek: Krščanska veda in umetnost,

od 9. ure popoldne do 1. ure popoldne v semeniški dvorani, Semenške ulice št. 4.

Referenta: Janez Gnjezdá, c. kr. profesor, in o. Hugolin Sattner, profesor glasbe.

- Razne stroke krščanske umetnosti in vede;
- glasba, posebej cerkvena, ob enem občni zbor Cecilijanskega društva;
- izvolitev poročevalca za slovesni shod.

3. Odsek: Socijalne zadeve,

od 9. do 11. ure popoldne in od 2. do 1/4. ure popoldne na starem strelišču, Streliške ulice št. 10.

- Agrarne (kmetijske) zadeve; referent Fr. Povše, vodja, deželni in državni poslanec;
- rokodelske zadeve; referent Andrej Kalan, urednik „Domoljuba“;
- delavske vprašanje; referent Ignacij Zitnik, urednik „Slovenca“ in dež. poslanec;
- nedeljski počitek; referent o. Kalist Medic, župnik;
- izvolitev poročevalca za slovesni shod.

4. Odsek: Katoliško življenje,

od 11. do 1. ure in od 1/4. do 5. popoldne na starem strelišču, Streliške ulice št. 10.

Referent: Josip Šišek, knezoškofijski tajnik.

- Katoliško življenje;
- izvolitev poročevalca za slovesni shod;

5. Odsek: Tisek,

od 2. do 5. ure popoldne v semeniški dvorani, Semenške ulice št. 4.

Referent Anton Kržič, c. kr. profesor.

- Tisek;
- izvolitev poročevalca za slovesni shod.

6. Odsek: Katoliška narodna organizacija,

od 11. do 1. in od 1/4. do 5. ure popoldne v dvorani „Rokodelskega doma“, Poljske ulice št. 10.

Referent: dr. Ivan Sušteršič.

- Katoliška narodna organizacija;
- izvolitev poročevalca za slovesni shod.

III. Slovesni shod

ob 6. uri zvečer na vrtu starega strelišča, Streliške ulice št. 10.

- Predsednikov nagovor.
- Nagovor pokrovitelja Nj. prezv. gosp. dr. Jakoba Missie, knezoškofa ljubljanskega.

- c) Nagovori drugih prevz. gg. škofov, oziroma njih namestnikov.
- d) Govor g. dr. Antona Jeglič-a, generalnega vikarja in kanonika prvostolnega kapitlja vrhbosanskega.
- e) Govor g. dr. Jos. Srnc-a, odvetnika in deželnega poslaca v Celju.
- f) Govor g. dr. Ivana Križanič-a, stolnega kanonika v Mariboru.

Brzjavni pozdravi.

Gospić, 28. avgusta: Slovenci, posejani po tukajšnjih krajih, pridružujejo se Vašemu delu. Bog Vam je blagoslov!

Kušlan, Vovk, lekarnik.

Gospić, 28. avgusta: Zasnovani sestanek bio na korist crkve i naroda!

Nekoliko liekih svećenikā.

Gospić, 28. avgusta: Pozdravljamo pri katolički sestanek braće Slovenaca i želimo blagoslov radu. Perušicki.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 29. avgusta.

(Knezoškof lavantinski) premilostni gospod dr. Mihael Napotnik se je danes popoldne ob 5. uri z brzovlakom pripeljal v Ljubljano na slov. kat. shod.

(Osebn. vest.) Princ in princesinja Jules de Polignac sta se v soboto pripeljala v Ljubljano in odpotujeta na svoje posestvo na Gorenjskem.

(Umrli) je včeraj dne 28. avgusta v moravskih Budějovicah v 88. letu svoje starosti gospod Jožef Foerster, šolski vodja v pokoju, oče g. Antona Foersterja ljubljanskega. Pokojnik je bil vzoren učitelj in služil je kot tak 50 let v Osenicah na Češkem. N. v. m. p.!

(Častnim občanom) je izvolila občina šentlamberska č. g. župnika Ant. Berce-ta v priznanje njegovih zaslug za občino in župnijo St. Lamberta.

(Iz Celovca) se nam poroča: Minuli petek, dne 26. t. m. popoldne imeli smo tu hudo nevihto. Okoli Gosposvete je toča na polju napravila precej škode. V Kotu nad Gosposveto nakladal je, ko se je bližalo neurje, posestnik K. s svojim hlapcem oves. V tem je vdarila strela in ubila hlapca in konja na mestu, gospodarja pa omamila in ožgala na nogo. — Isto popoldne je strela vdarila v skedenj B. nad Hrastovico. Zgorelo je vse žito in krma.

(Družba sv. Mohorja.) Piše se nam iz Celovca: Znano je, da družba sv. Mohorja zida novo hišo, kjer se bo nastanila družbina tiskarna. Treba je pa pred gradnjo preložiti del mestnega kanala. To delo se sedaj vrši. Nagajalo je prej močno deževje in voda, ki se je pri kopanju nabrala. Z velikim parnim strojem so je odstranjali vodo. Polovica novega kanala je že prekopana. Ako ostane vreme ugodno, kakor je sedaj, je upati, da se to delo kmalu dovrši ter prične z gradnjem družbine hiše, ki bode stala na lepem prostoru celovškega mesta in bo lep kras stolnega mesta starodavnega Korotana in ponos naši Mohorjevi družbi. — Kajpak se mnogi nasprotniki naši, — kojim že od daleč mrzi vse, kar je le količkaj slovensko, ujedajo nad novo zgradbo in po listih očitajo celovskim mestnim očetom, češ, da s tem, da so dovolili zidanje nove družbine hiše, niso varovali koristij nemštva in „nemškega“ značaja celovškega mesta!

(Porotne obravnave) pred tukajšnjim deželnim sodiščem so se danes pričele. Na vrsti je deset slučajev, in sicer danes Lovro Breznik in Viljem Repe, zločinstvo uboja; dne 30. avgusta: Jos. Jurglič in David Facinelli, zločin uboja; dne 31. avgusta A. Plestenjak in Helena Avčin, zločinstvo tatvine; dne 1. septembra: Mat. Venturini in Jos. Rumiz, zločinstvo ponarejanja denarja, in Peter Butalič, zločinstvo tatvine; dne 2. septembra: Janez Kramar, zločin uboja, in Anton Toman, zločin uboja in težke telesne poškodbe.

(Iz pred sodišča) Ob svojem času smo poročali o pretepu delavcev pred tukajšnjim kolodvorom južne železnice. V petek je bila obravnava pri tukajšnjem dež. sodišču. Obsojeni so: Anton Burgar iz Vodice na 15 mesecev, Val. Friškovec iz Mengša na 8 in Janez Kern na 4 mesece težke ječe. Brzjavni nadzornik L. Hackl, ki je hotel razgrajalce oprostiti, je obsojen na 4 mesece.

(Za konjerejce.) Razglas o konjerejskih darilih za kobile z žrebeti, ki se bodo delila v Bohinjski

Bistrici za občini Bohinjska Bistrica in Srednja Vas. Na predlog konjerejskega odseka c. kr. kmetijske družbe kranjske je dovolil vis. deželni odbor podporo, s katero priredi 5. septembra t. l. dopoldne ob 11. uri v Bohinjski Bistrici premovanje težkih kobil z žrebeti za vse vasi v Bohinji. Za premovanje veljajo sledeča določila: 1. Premovanje izvrši konjarski odsek po pravilniku, ki je veljaven ob delitvi državnih daril. 2. Pravico do daril v Bohinjski Bistrici imajo le konjereji iz občin Bohinjska Bistrica in Srednja Vas. 3. Obdarovanci imajo sicer pravico, udeležiti se s svojimi konji premovanja v Lescah 6. septembra, a v tem slučaju morajo deželno darilo vrniti. 4. Za darila se smejo poganjati le kobile z žrebeti, katere so že štiri leta stare ter so zdrave in dobro rejene, imajo svojstva dobrih plemenskih kobil in vodijo seboj lepa žrebeta, ki še sesajo ali so že odstavljena. 5. Darilo se bode priznalo kobil le tedaj, ako žrebe izvira od državnega ali dopuščenega zasebnega žrebca in je to dokazano z zakonitim spuščalnim listom. 6. Za take kobile se bode razdelilo deset daril po 10 gld.

(Program konjske dirke v trab) katero priredi konjarski odsek c. kr. kmetijske družbe kranjske v soboto, 17. septembra t. l., v Šent Jerneju na Dolenjskem, in sicer v prvih dveh oddelkih samo za kmetijske posestnike, to je take, ki svoja zemljišča tudi sami obdelujejo, v drugih oddelkih za vse brez izjeme. — Dirka bode dne 17. septembra (v dan premovanja kónj) popoldne ob 2. uri v Št. Jerneju, in sicer na novo prirejenem dirkališču. I. Dirka tri- in štiriletnih kranjskih žrebcev in kobil. Daljava 1600 metrov. Ako se oglasi samo jeden tekmovalce, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v šestih minutah na cilj. Prvo (državno) darilo 100 gld. Drugo (državno) darilo 50 gld. Tretje (deželno) darilo 25 gld. II. Dirka starejših kranjskih žrebcev in kobil. Daljava 2400 metrov. Ako se oglasi samo jeden tekmovalce, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v šestih minutah na cilj. Prvo (državno) darilo 50 gld. Drugo (deželno) darilo 30 gld. Tretje (deželno) darilo 20 gld. III. Dirka za konje brez razločka starosti in spola, tudi za valahe, ki so najmanj pol leta lastnina enega in istega kranjskega posestnika. Daljava 2400 metrov. Ako se oglasi samo jeden tekmovalce, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v šestih minutah na cilj. Prvo (deželno) darilo 40 gld. Drugo (deželno) darilo 25 gld. Tretje (deželno) darilo 20 gld. Četrto (deželno) darilo 10 gld. IV. Gosposka dirka s parom kónj brez razločka spola in starosti kónj. Daljava 2400 metrov. Dirka se vrši le, ako se zglašé trije tekmovalci. Častno darilo konjarskega odseka: Srebrna namizna oprava, vredna 50 gld. Udeležitev pri dirki je zglašiti pismo ali pa na dan dirke tudi ustno, najpozneje do 12. ure opoldne občinskemu uradu v Št. Jerneju. Za udeležitev v III. oddelku plačati je pri zglašitvi 1 gld., v IV. oddelku 2 gld. vstopnine. Za državna darila morejo tekmovati le konji, ki so dobili v letih 1890 do 1892 kako premijo, zato so pa pozvani posestniki še ne premovanih kónj, koji se mislijo dirke udeležiti, da pripeljejo svoje konje 17. septembra dopoldne ob 9. uri k premovanju v Št. Jernej. Dajala se bodo odsekova darila, in to tudi žrebce. — K III. in IV. divki so pripuščeni le tisti konji, ki so najmanj pol leta — od dneva dirke nazaj šteto — nepretrgano v lasti enega in istega kranjskega posestnika. To je dokazati z županskim potrdilom.

(Pri občinski volitvi) na Pijavi Gorici je bil izvoljen županom Jos. Jamnik, svetovalci pa Fran Duščak, Jos. Virant in Janez Grm.

(Cvet in sad.) Iz Metlike se poroča, da ima jabolko na graščinskem vrtu sad in lepo razvit cvet.

(Domače delo.) Tukajšnjiassar g. I. Kregar je izdelal kelih za Predvor v Bosni, ciborij za cerkev sv. Florijana v Ljubljani in monstranci za Zagradec in Solčavo. Ti izdelki domače umetnosti so razstavljeni v „Katoli. Bukvarni“ in delalnici Poljanske ceste št. 8, jutri in v sredo.

(Petovanje na dvokolesu.) Znani biciklist Ant. pl. Goedrich iz Aten je v soboto zjutraj na dvokolesu drčal skozi Ljubljano. Iz Aten je prišel dolat.

Patrasa, odtod po ladiji do Brindizija in v .68 urah brez spanja skozi Ankono do Benetk.

(Tamburaši) pevskega društva „Zvon“ v Šmartnem pri Litiji prirede na nedeljo 4. sept. veliko ustanovno veselico. Vspored programa objavi se v kratkem.

Telegrami.

Dunaj, 28. avgusta. Cesar ne potuje v Lvov.

Dunaj, 29. avgusta. Žitni semenj se je otvoril. Poročilo o letini Avstro-Ogerske izračuna, da se more iz Avstrije izvoziti pšenice 2 do 2½, ječmena 2½ do 3 milijonov meterskih centov. Če se vzame število 100 za srednjo letino, more se letošnja letina v Avstriji označiti za pšenico s 110, rž s 97, ječmen s 109, oves z 98 odstotki, na Ogerskem za pšenico s 102, rž s 96, ječmen s 104 in oves s 103 odstotki.

Zagreb, 28. avgusta. Zidarski strajk je končan.

Berolin, 28. avgusta. Do 26. avgusta je v Hamburgu zbolelo za kolero 1028, umrlo 358 oseb; v Altonu zbolelo 64, umrlo 22 oseb. — Včeraj je v Hamburgu zbolelo 416, umrlo 150 oseb.

Berolin, 29. avgusta. Policijski predsednik objavlja, da se je znanstveno konstatovala azijska kolera pri ženski, ki je pripotovala iz Hamburga, in pristavlja poduk o kolero.

Havre, 28. avgusta. Včeraj za kolero zbolelo 45, umrlo 18 oseb.

Umrli so:

24. avgusta. Marija Rebolj, kuharica, 73 let, Kravja dolina 11, plućni emphysem.

25. avgusta. Angela Nagel, čevljarjeva hči, 5 let, Ulice na Grad 12, hripa. — Franc Klemencič, delavec, 18 let, Ulice na Grad 7, jetika. — Jožefa Wallner, profesorjeva hči, 9½ leta, Stari trg 1, griza. — Terezija Dionisia Amon, usmiljenka, 32 let, Kravja dolina 11, jetika.

26. avgusta. Ferdinand Busbach, okr. narednika sin, 4½ meseca, Poljanska cesta 49, katar v črevih.

V bolnišnici:

25. avgusta. Lenart Tomanek, delavec, 18 let, legar.

V vojaški bolnišnici:

26. avgusta. Lenart Ofenhöfer, deželni brambovec, 22 let, diphtherie.

Tuji.

26. avgusta.

Pri **Matiču**: pl. Wohlgenuth, kapitan, s soprogo; Kleiber, Pluchaczek, potovalca; Kaufman, trgovec, z Dunaja. — Med. dr. Souček in med. dr. Deyl, univ. docent, iz Prage. — Giseke, tovarnar, z Reke. — Misko in Ernest Jelušič iz Kastve. — Paulitschke, oskrbnik, s Stajerskega. — Hruby, profesor, s soprogo, iz Maribora. — Perz s hčerjo iz Genove. — Mandl, trgovec, iz Trsta. — Basch, trgovec, iz Pariza. — Hildebrand s soprogo iz Brna.

Pri **Južnem kolodvoru**: Mersch, Kellman, Pius in Grave, inženir, s soprogo, z Dunaja. — Meinhart, zasebnik, iz Newarka. — dr. Poznik iz Novega Mesta.

Pri **avstrijskem caru**: Simpa, poštni oficijal, iz Trsta. — Kos iz Boh. Bistrica. — Schepez, trgovski pomočnik, iz Ptuj. — Spazzapan, Poštni asistent, iz Gorice.

Pri **bavarskem dvoru**: Eppich, hišni posestnik, z Dolenjskega. — Walker, dijak, iz Trsta.

Tržne cene v Ljubljani

dne 27. avgusta.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 23	Speh povejen, kgr. . .	— 64
Rež.	5 18	Surovo maslo.	— 74
Ječmen.	4 23	Jajce, jedno	— 2
Oves.	2 62	Mleko, liter	— 10
Ajda.	6 04	Goveje meso, kgr. . .	— 62
Proso.	4 87	Telečje	— 54
Koruz.	4 46	Svinjsko	— 64
Krompir.	2 70	Koštranovo	— 36
Leča.	10 —	Pišane	— 40
Grah.	10 —	Golob	— 17
Pizol.	8 —	Seno, 100 kgr.	1 69
Maslo.	— 88	Slama.	1 60
Mast.	— 66	Drva trda, 4 kub. mtr. .	7 —
Speh svet.	— 56	„ mehka.	4 80

Dva ali tri dijake

spodnje gimnazije vzame v stanovanje upokojen učitelj proti zmerni plači z dobro hrano in krščansko vzgojo.

Več o tem se zve v Škofjih ulicah (Pfalzgasse) št. 2, nasproti šentpeterski vojašnici ali pa pri upravitelstvu tega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrina na 24 ur v
opazovanja	srakomera v mm	termomera po Celsiusu			mm
7. u. jut.	739.2	15.0	sl. sever	oblačno	
27. u. pop.	737.9	21.6	sl. jvzh.	del. obl.	0.00
9. u. zveč.	737.4	16.4	sl. vzh.	jasno	
7. u. jut.	737.6	1.20	brezv.	jasno	
28. u. pop.	735.6	2.41	sl. jzap.	"	0.00
9. u. zveč.	735.8	1.68	sl. vzh.	"	

srednja temperatura obeh dni 18.6° in 18.3°, oziroma za 2° in 1.5° nad normalom.

Velika 50 krajcarska loterija.

Žrebanje
že 15. oktobra.

Glavni dobitnik

75.000 gld.

Srečke à 50 kr. priporoča: **J. C. Majer v Ljubljani.** (177 1)

Išče se služba.

Po petindvajsetletnem delovanju pri učiteljstvu, dal sem se prostovoljno upokojiti; ker sem pa krepek in zdrav, še-le 45 let star, bivši 15 let organist iz Nedvedove šole, 20 let tudi občinski tajnik; priporočam se uljudno visokočastitim gospodom farnim predstojnikom za **organista in mežnarja**, ali pa č. g. županom za **tajnika**.

Nastopim lahko nemudoma.

Kdor bi me rabil, naj se zgleda pri upravnistvu tega lista.

Spričevala na razpolaganje

385 2—2

Málinčev sirup.

Pripravlja se prav skrbno s parom iz najčistejših lepodišč gorskih málin. Steklenica 1 kg. 65 kr., male steklenice po 35 kr. Na vago po 55 kr. klg. Razpošilja se tudi v pletenih steklenicah po 3¹/₂ klg. málinčnega sirupa poštne teže, po 10 klg., 20 klg. in 40 klg. Steklenica za poskušnjo zastoj in franko.

Gosp. lekarnarju
G. Piccoliju v Ljubljani.

Kemična preiskava je dokazala, da je Vaš málinčev sirup posebno izvrsten.

C. kr. kemiško-fiziološki postaja za preskuševanje v Klosterneuburgu pri Dunaju.

Ravnatelj: **prof. dr. L. Roesler.**

Piccolijeva lekarna „Pri angelju“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (265) 7

Janeza Dogan-a mizarski obrt

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15
(v Medjatovi hiši)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo

raznovrstnega politiranega in likanega pohištva.

Garniture, divane, madrace od 16 gld. do 40 gld., madrace na peresih 10 gld., dratene madrace 8 gld. 50 kr., pulte za mašne knjige itd. Naročila se točno izvršujejo. Cenilnik z podobami zastoj in franko. 392 (24—1)

Najnižje cene

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Puške, ki se spredaj in zadek bašejo, z na jedno stran ostrimi bajoneti

kacih 80 komadov, za lov, poljske čuvaje, in sobne dekoracije pripravne, se po ceni prodajo pri

Ludoviku Strizel-u, trgovcu s premogom
v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 37.

Ravno tukaj so na prodaj:

dva odprta jednovprežna vozova,
jeden kočirski phaeton,
par angleških konjskih oprav.

393 (3—1)

Josip Sparovic,

juvelir, zlatar in srebrar,

v Ljubljani, Mestni trg št. 13,

priporoča prečastiti duhovščini in sl. občinstvu svojo že nad dvajset let obstoječo izborna zalogo pristne

zlatnine, srebrnine, biserov, dijamantov, kakor tudi proizvodov iz kineškega srebra.

Ima tudi na izbero najraznovrstnejše

zlate in srebrne verižice in žepne ure

pravega švicarskega izvora; vse po zdatno znižani ceni. — Naročila na novo blago izvršuje točno in natančno, popravila preskuša sam in jamči za dobro izvršbo.

Velepoštovanjem

Josip Sparovic.

390 3—2

Ljudevita Widmayer-ja

mizarski obrt,

Delavnica: Gospodske ulice št. 10, Zaloga: Na Bregu št. 10,

— v Ljubljani, —

ima veliko zalogo likanega in lakiranega

pohištva

naslonjačev, žimnic od žime in na peresa, otročjih vozičkov, obešal pri oknih (karniš) itd.

Prevzame tudi vsa mizarska dela pri stavbah, istotako vsakovrstne poprave po nizki ceni. 391 3—2

Prevzetje trgovine.

Usojava si uljudno javljati, da prevzameva z dném **1. septembra letos** vže nad osemnajst let pod trdko **M. Neumann v Slonovih ulicah št. 11** obstoječo

trgovino z izgotovljeno obleko za gospode in dame

ter se ob enem priporoča velečastitej duhovščini, visokemu plemstvu ter slavnemu občinstvu iz mesta in z dežele v prav obilna naročila.

Z odličnim spoštovanjem

Gričar & Mejač.

384 5—3

Dunajska borza.

Dné 29. avgusta

Papirna renta 5%, 16% davka	95 gld. 70 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95 " 55 "
Zlata renta 4%, davka prosta	113 " 90 "
Papirna renta 5%, davka prosta	100 " 25 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	999 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	311 " 75 "
London, 10 funtov strl.	119 " 65 "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 50 ¹ / ₂ "
Cesarski cekini	5 " 69 "
Nemških mark 100	58 " 60 "

Dné 27. avgusta.

Ogerska zlata renta 4%	111 gld. — kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 45 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	150 " 50 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	183 " 50 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 50 "
Zastavna pisma	100 " 15 "
Kreditne srečke, 100 gld.	192 " 75 "
St. Genois srečke 40 gld.	63 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 " 70 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	62 " 25 "
Windischgrazove srečke, 20 gld.	58 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 " — "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2815	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	100 " — "
Papirni rubelj	1 " 20 "
Laških lir 100	— " — "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju,

I., Wollzeile št. 10.
Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje kapitalov priporočamo:

4% bolzansko-meranske prioritete.

4¹/₂% gališkega zemljiškega kreditnega društva zastavna pisma.

4% duhovsko-podmokelske (Dux-Bodenbacher) srebrne prioritete.

150.000 goldinarjev

dobi se z jedno

kreditno promeso

à 4¹/₂% gld. in 50 kr. kolek.

Žrebanje dné 1. septembra!